

die, eenmaal beleden, hoogstens medelijden wekken zou, om een liefde, die, door een zoo verstandige vrouw, als een schande zou worden gevoeld.

En daar had hij, meer dan een jaar lang, uur aan uur, minuut aan minuut, zijn martelend begeeren aan gewijd! Versmeten had hij zoovele kostbare maanden, hij, die vooruit wilde, die een toekomst te maken had!

Zou zij, Gonda, nooit iets merken? Kom, dat maakte geen vrouw hem wijs!... Als zij geen aanleiding... zou een man dan tot een zoo fel verlangen komen? Natuurlijk, maar het amuseerde haar in haar stille leven... hij bracht afleiding in haar eentonig bestaan, zooals de kleine, zieke aap. En misschien gaf het haar nog wel voldoening ook dat zij, zoo jong al niet meer... je had vrouwen, die hun man prikkelden met de aanbidding van een derde! Waarom zou zij beter zijn dan de rest, hield ze geen urenlange gesprekken met hem en zou ze dan nooit iets merken van zijn verlangen! Had ze dan al niet lang dit alleen-zijn moeten mijden? Maar ze pochte op haar verovering, zooals een vrouw dat doen kan, schijnbaar verontwaardigd — hij zag het voor zich — en Van Hoven haalde de schouders op en lachte minachtend: je kon nou eenmaal op een terrein niet anders, maar eigenlijk zou je zoo'n schunnig ventje de deur uit moeten trappen. En Gonda was het met hem eens... ze lachten en dan zoenden ze elkaar. Een ondragelijke pijn deed hem opspringen. „Soeda, ajo.” onderbrak hij den woordenvloed der Javaansche. Zij stond recht, keek in zijn wit, verwilderd gezicht en een dreiging gloeide in haar donkere oogen op, maar onderdanig zei ze: „De Toean moest gaan slapen, kasian, hij zag zoo bleek! Ze zou eens kijken of er geen muskieten in de klamboe waren,” en terwijl ze, heup-wiegend, wegging, keek ze over haar laag-ronde schouder om, recht in zijn oogen, en lokkend lachte haar gulzige mond.

Toen ze weg was, schonk Bart zich nog een paitje in, hij dronk het staande leeg, met gretige keel. Op de tafel, voor hem, lag nog de roman, dien hij Gonda leenen zou; met een smak gooide hij het boek van zich af op den grond. Hij wilde er nooit meer heen, nooit meer, of ja, toch gaan en beleedigend koel zijn, onverschillig! Hij zou haar laten voelen, dat hij nu niet meer maalde om de Europeesche vrouw en haar geraffineerde beschaving. Stikken konden ze allemaal, stikken! Zijn troebele, harde oogen zagen het maanlicht op de voor-galerij, dien stillen, witten schijn van den roerloozen tropennacht. Bah, wat een kwal was hij toch eigenlijk geweest, wat een vooze martelaar. Pait en de inlandsche, dat was het geschenk van de tropen, bereikbaar voor ieder, een stommeling, die het niet nam. Kom, nog een paitje, hij kon anders weer niet slapen, hij zou de flesch meenemen naar zijn kamer en dan op zijn bed nog eentje nemen. Wel, verdraaid, het leven was toch nog niet zoo kwaad. God, hij had zich in maanden niet zoo kiplekker gevoeld. 't Kon hem niets meer schelen,